

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa J. P.

przeciwko P. w P.

i S. w P.

o przywrócenie do pracy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 24

lipca 2023 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 31 marca 2022 r., sygn. akt IV Pa 59/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, wyrokiem z dnia 31 marca 2022 r., oddalił apelację J. P. od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 1 lipca 2021 r., oddalającego jego powództwo w stosunku do S. w P. o przywrócenie do pracy na dotychczasowych warunkach pracy i płacy oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

W sprawie ustalono, że w roku szkolnym 2018/2019 powód był jedynym nauczycielem wychowania fizycznego w P. w P., którego działalność została zakończona w dniu 31 sierpnia 2019 r. W dniu 28 marca 2019 r. powód złożył dyrektorowi szkoły podstawowej wniosek o przyjęcie do pracy. Pozostali nauczyciele wychowania fizycznego, zatrudnieni w gimnazjum, zwrócili się do

dyrektora szkoły podstawowej z wnioskami o zatrudnienie już w 2017 r. (mając świadomość, że gimnazjum zostanie zlikwidowane), co skutkowało zawarciem z nimi umów o pracę na czas nieokreślony od dnia 1 sierpnia 2017 r.

Uchwałą nr [...] z dnia 25 lipca 2019 r. Rada Miejska w P. stwierdziła zakończenie działalności P. w P. w dniu 31 sierpnia 2019 r. Dyrektor gimnazjum został odwołany w tym samym dniu. Sąd Okręgowy stwierdził, że uchwały Rady Miejskiej w P. nie zostały zakwestionowane i jako obowiązujące są ogłoszone w Dzienniku Urzędowym woj. [...]. Nie sposób również uznać, by cechowała je oczywista sprzeczność z przepisami prawa.

Oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę powód otrzymał w dniu 13 maja 2019 r., a zatem w roku szkolnym 2018/2019.

Orzekające w sprawie Sądy dokonały przeglądu przedłożonych przez pozwaną arkuszy organizacyjnych, z których wynikało, że wobec likwidacji gimnazjum i braku faktycznej możliwości zatrudnienia powoda w pozwanej szkole podstawowej w roku szkolnym 2019/2020, prawdziwa okazała się wskazana mu przyczyna wypowiedzenia stosunku pracy (zmiany organizacyjne spowodowane wygaszeniem gimnazjum). Jednocześnie wykazano, że kompetencje zawodowe powoda, wynikające z akt osobowych załączonych do sprawy, są zdecydowanie niższe od kompetencji pozostałych nauczycieli, którzy posiadali także kwalifikacje do nauczania innych przedmiotów.

Sąd Okręgowy wskazał, że rozwiązanie z powodem stosunku pracy nastąpiło na podstawie art. 226 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 60) w związku z brakiem możliwości dalszego zatrudnienia w gimnazjum, z powodu zmian organizacyjnych spowodowanych wygaszeniem gimnazjum. Stąd podanie jako przyczyny wypowiedzenia zmian organizacyjnych, spowodowanych wygaszeniem gimnazjum, było w ocenie Sądu podaniem przyczyny skonkretyzowanej. Jednocześnie Sąd podkreślił, że przepisy wprowadzające prawo oświatowe wiele decyzji w kwestii wygaszania gimnazjów pozostawiły w gestii rady gminy, i do niej należał wybór daty, w której gimnazjum zakończyło działalność. Postępowanie dowodowe wykazało, że szkoła podstawowa nie włączyła w swoje struktury likwidowanego gimnazjum, a istnienie umowy użyczenia nie miało znaczenia w niniejszej sprawie.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego złożył pełnomocnik powoda, zaskarżając go w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, sprowadzając ją do pytania czy dobór nauczycieli do przeniesienia z gimnazjum do szkoły podstawowej w trybie art. 220 ust. 1 pkt 1 Przepisów wprowadzających ustawę -

Prawo oświatowe winien się odbywać w oparciu o obiektywne, niedyskryminujące kryteria z uwzględnieniem szczególnej ochrony nauczycieli mianowanych, bez względu na to, czy przeniesienie to następuje z urzędu czy na prośbę nauczyciela?

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia w celu jej merytorycznego rozpoznania.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z ich rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej. Do tych reguł skarżący się nie dostosował.

Nie ma racji skarżący, twierdząc, że literalna wykładnia art. 18 ust. 1 Karty Nauczyciela w związku z art. 220 ust. 1 pkt 1 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe, skłania do przyjęcia, że w przypadku, gdy przeniesienie nauczyciela następuje na jego wniosek, dyrektor nie jest uprawniony do badania, czy takie przeniesienie nie będzie dyskryminować pozostałych nauczycieli. Dyskryminacją nie jest każde nierówne traktowanie danej osoby lub grupy w porównaniu z innymi, ale takie, które występuje ze względu na ich „inność” (odrębność, odmiennność) i nie jest uzasadnione z punktu widzenia sprawiedliwości opartej na równym traktowaniu wszystkich, którzy znajdują się w takiej samej sytuacji faktycznej lub prawnej. Nie mieści się w pojęciu dyskryminacji sytuacja, w której nauczyciel korzysta z przysługującego mu uprawnienia, polegającego na złożeniu wniosku w trybie art. 18 ust. 1 pkt 1 Karty Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 984), nawet w okolicznościach, o których wspomina skarżący.

Sam fakt skorzystania przez nauczyciela z tej możliwości nie może być oceniany z perspektywy naruszenia zasady niedyskryminacji czy nierównego traktowania. W obiektywnej ocenie niniejszej sprawy podstawowe znaczenie ma czas, w którym zostały złożone wnioski o przyjęcie do szkoły podstawowej (dwa pierwsze zostały złożone w 2017 r., a swój wniosek powód złożył dopiero w 2019 r.). Powód miał takie samo prawo złożenia wniosku o przeniesienie do szkoły podstawowej już w 2017 r., jednak z niego nie skorzystał. Również wymyka się spod oceny naruszenia zasady niedyskryminacji sposób zakończenia bytu samego gimnazjum (w sprawie miało to miejsce w drodze uchwały Rady Miejskiej stwierdzającej zakończenie działalności gimnazjum). Na tym tle nie jest zrozumiały również podnoszony przez skarżącego argument o możliwości nadużycia prawa podmiotowego w sytuacji złożenia wniosku o przeniesienie. Stawiając tezę o nadużyciu przez stronę prawa w rozumieniu art. 8 k.p., należy przy tym wyjaśniać, jakie konkretnie prawo podmiotowe, które w ocenie skarżącego zostało naruszone, wchodzi w rachubę, czy czynienie użytku z tego prawa polega na jego sprzeczności z zasadami współżycia społecznego, czy ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa (bądź i z zasadami współżycia społecznego i ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa) oraz jakie zasady współżycia społecznego (społeczno-gospodarcze przeznaczenie prawa) zostały pogwałcone.

Równie nietrafiona jest argumentacja dotycząca wykładni systemowej. Ta bowiem – najogólniej rzecz ujmując – polega na ustalaniu znaczenia tekstów prawnych ze względu na kontekst systemowy, a więc inne normy prawne tworzące system, do którego należy wyinterpretowana norma. Skarżący wskazuje tu na zasadę niedyskryminacji, ale ta – z przedstawionych powodów – nie miała zastosowania w niniejszej sprawie.

Uwzględniając przedstawioną argumentację, należy stwierdzić, że skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do rozpoznania.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł w oparciu o art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach na rzecz pozwanego – S. w P. orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c.

AGM

[t.n]

